

Wsparcie dla przedsiębiorców i instytucji otoczenia biznesu (IOB)

Dodatkowe 48,5 mln euro na Interreg NEXT Polska-Ukraina 2021-2027

Komisja Europejska podjęła decyzję o przekazaniu dodatkowych 48,5 mln euro na program Interreg NEXT Polska-Ukraina 2021-2027. Środki pochodzą z alokacji odwołanych programów Europejskiej Współpracy Terytorialnej z udziałem Rosji i Białorusi. Zostaną przeznaczone na finansowanie pozakonkursowych projektów strategicznych w nowym Priorytecie DOSTĘPNOŚĆ oraz w Priorytecie GRANICE.

Źródło: pap.pl, 11.08.2023

Regulacje

Z podpisem Prezydenta RP

14 sierpnia br. podpis Prezydenta RP uzyskały m.in.:

- ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw, która wprowadza m.in.: dostęp dla odbiorców energii elektrycznej w gospodarstwach domowych i mikroprzedsiębiorców o rocznym zużyciu poniżej 100 000 kWh do narzędzia do porównywania ofert sprzedaży energii elektrycznej oraz ramy prawne do funkcjonowania obywatelskich społeczności energetycznych. [Pobierz informację](#). Omówienie również na teraz-srodowisko.pl;
- ustawa z dnia 16 czerwca 2023 r. o zmianie ustawy o publicznym transporcie zbiorowym oraz niektórych innych ustaw, której głównym celem jest zapewnienie spójności komunikacyjnej kraju i eliminowanie tzw. białych plam transportowych w rejonach. [Pobierz informację](#).

16 sierpnia 2023 r.:

- ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o emeryturach pomostowych, a także niektórych innych ustaw. [Pobierz informację](#). [Komentarz MRiPS](#).

Źródło: prezydent.pl, poz. 22, 23, 26

Przedsiębiorczość

Najnowsze informacje z GUS

- **Ceny towarów i usług konsumpcyjnych w lipcu br.** wzrosły o 10,8% r/r (przy wzroście cen usług – o 11,3% i towarów – o 10,6%). Miesiąc do miesiąca ceny towarów i usług obniżyły się o 0,2% (w tym towarów – o 0,6% przy wzroście cen usług – o 0,8%). Więcej w raporcie [Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych w lipcu 2023 roku](#).
- Według szybkiego szacunku **PKB niewyrównany sezonowo** w II kw. br. zmniejszył się realnie o 0,5% r/r. PKB wyrównany sezonowo (w cenach stałych przy roku odniesienia

2015) zmniejszył się realnie r/r o 1,3%. Więcej w opracowaniu Szybki szacunek produktu krajowego brutto za II kwartał 2023 roku.

- **Obroty towarowe handlu zagranicznego w styczniu – czerwcu 2023 r.** wyniosły w cenach bieżących 821,4 mld zł w eksporcie oraz 790,6 mld zł w imporcie. Eksport wzrósł o 6,1% r/r, a import spadł o 3,2% r/r. Więcej informacji w: Obroty towarowe handlu zagranicznego ogółem i według krajów w okresie styczeń-czerwiec 2023 roku.
- Na koniec ub. r. **udział cudzoziemców w ogólnej liczbie wykonujących pracę w Polsce** wyniósł 6,5%. Więcej informacji w opracowaniu Cudzoziemcy wykonujący pracę w Polsce w 2022 roku.
- Ukazał się folder Regiony Polski 2023 – folder prezentujący przekrojowo charakterystykę zjawisk społeczno-gospodarczych w kraju.

Źródło: stat.gov.pl, 11–18.08.2023

W nieruchomościach inwestorzy czekają na lepsze czasy

W I połowie br. fundusze zagraniczne wydały na biura, galerie, magazyny i PRS [Private Rented Sector, najem instytucjonalny] w Polsce około 870 mln euro, tj. 70% mniej r/r – podaje JLL. Analitycy firmy Avison Young dodają, że większy spadek (82%) zanotowały tylko Węgry. Mimo to Polska ma wciąż największy udział w całkowitym wolumenie transakcji zawartych w rejonie (43%). Inwestorzy najchętniej kupowali nad Wisłą magazyny, na które wydali ponad 438 mln euro (spadek o 34% r/r). Z danych Colliersa wynika, że w ww. okresie w całej Europie Środkowo-Wschodniej inwestorzy wydali na nieruchomości komercyjne 2,02 mld EUR, o około 64% mniej niż rok wcześniej.

Źródło: pb.pl, 17.08.2023

Co czwarta mikrofirma sięgała po finansowanie zewnętrzne

Jak wynika z badania NFG Barometr wydatków firmowych, aż 26% mikroprzedsiębiorstw w ostatnich 12 miesiącach zdecydowało się na finansowanie zewnętrzne. Środki te najczęściej przeznaczano na zakup towaru (29%) oraz spłatę zobowiązań (23%). Firmy stabilne częściej korzystały z zewnętrznych dotacji oraz pieniędzy od inwestorów.

Źródło: nfg.pl, pb.pl, inwestycje.pl, 17.08.2023

KRD: zadłużenie firm na koniec I półrocza wyniosło ponad 9,4 mld zł

Na koniec I półrocza br. 264.870 podmiotów miało do spłaty 9,4 mld zł, z czego 3,4 mld zł to długi multidłużników (mających przeterminowane zobowiązania finansowe wobec minimum trzech wierzycieli), których jest 28,7 tys. Problemy z wielokrotnym zadłużeniem mają przede wszystkim handel i transport, które powinny oddać odpowiednio 858 mln zł i 667,4 mln zł. Multidłużnicy mają największe zobowiązania wobec spółek kapitałowych (ponad 2 mld zł), ale i JDG są winni ponad 360,8 mln zł.

Źródło: bankier.pl, pb.pl, 18.08.2023 za KRD, 18.08.2023

Program „Mój elektryk” nakręcił rynek

W lipcu br. liczba pojazdów z napędem całkowicie elektrycznym w Polsce przekroczyła 47 tys. Samochodów osobowych w ostatnich miesiącach przybywa mniej więcej o 50% r/r, natomiast liczba rejestracji samochodów dostawczych i ciężarowych jest o ponad 130% wyższa niż rok temu. O ok. 80% wzrosły też rejestracje samochodów wodorowych.

Klienci coraz chętniej wybierają osobowe pojazdy elektryczne, a firmy nabywając takie samochody dostawcze widzą w tym możliwość nie tylko zapewnienia ekologicznego transportu, ale też wymierne oszczędności dzięki programowi "Mój elektryk". Z danych zaprezentowanych ostatnio przez Grupę BOŚ, jedyne go operatora tzw. ścieżki leasingowej programu „Mój elektryk“, wynikało, że zainteresowanie firm dopłatami jest duże. W I poł. 2023 r. do banku wpłynęło ponad 3,3 tys. wniosków o dopłaty do leasingu na łączną kwotę ponad 116 mln zł. Równolegle do floty elektryków, rozwija się również infrastruktura ładowania. Pod koniec lipca br. w Polsce funkcjonowały 2953 ogólnodostępne stacje ładowania pojazdów elektrycznych (5884 punktów). 32% z nich stanowiły szybkie stacje ładowania prądem stałym (DC), a 68% – wolne ładowarki prądu przemiennego (AC) o mocy mniejszej lub równej 22 kW. W lipcu 2023 r. uruchomiono 68 nowych, ogólnodostępnych stacji ładowania (175 punktów).

Źródło: pb.pl, pspa.com, 16.08.2023

Nowe trendy na rynku przekąsek

Do kategorii przekąsek wartej miliardy – chipsy 2,6 mld zł, ciastka 3,6 mld zł, wafle 1,4 mld zł, batony czekoladowe 1,9 mld zł – dołączają nowe propozycje, np. suszone owoce i orzechy. Według analizy rynku przekąsek (NielsenIQ) suszone owoce są warte blisko pół miliarda złotych, a wartość sprzedaży orzechów i nasion przekroczyła 1,9 mld zł. Bardzo dynamicznie rozwijają się musy owocowe – ich wolumen w ciągu ostatnich dwóch lat zwiększył się ponad dwa razy, a wartość sprzedaży osiągnęła 150 mln zł. Liderem kategorii jest tu, według CMR, polski Maspex (Kubusie czy Tymbarki), który w marcu br. miał 75% udziału w wartości rynku. Choć wydaje się, że przekąski są równie impulsowym zakupem co np. lody, to jednak małe sklepy przegrywają wyścig o klienta z dyskontami, np. wg danych Centrum Monitorowania Rynku 45% wartości sprzedaży ogólnie rozumianych słonych przekąsek przechodzi przez dyskonty. Małe sklepy są na drugim miejscu (36%), a na kolejnych – supermarkety (12%) i hipermarkety (8%).

Źródło: rp.pl, 17.08.2023

Moda z drugiej ręki szturmem wdarła się na salony

Obecnie w Polsce liczba sklepów stacjonarnych z używanymi rzeczami ustabilizowała się na poziomie 13,9 tys. Powstało też wiele platform internetowych oferujących taki towar. Ich wyniki są jeszcze lepsze niż sklepów stacjonarnych. Używane rzeczy kupuje 61% Polaków, a co drugi (53%) robi to częściej niż przed rokiem – wynika z badania agencji Mindshare i OLX. Boom na kupowanie z drugiej ręki jest jednym z wiodących trendów konsumenckich. Z analiz Vinted wynika, że wśród głównych czynników, które motywują polskich użytkowników, jest możliwość zaoszczędzenia i nabycia większej liczby rzeczy, dostęp do droższych marek, ale również – jak wskazuje analiza – troska o środowisko i zrównoważone podejście. Dla około połowy użytkowników platformy Vinted w Polsce pozbycie się niechcianych rzeczy jest ważniejsze niż zarobek. Co piąta osoba kieruje się troską o klimat, a 59% odczuwa wstyd, wyrzucając coś, co mogłoby przydać się komuś innemu. Co ciekawe, odsetek kupujących używane rzeczy maleje wraz z wiekiem – nabywa je 78,4% badanych w wieku 18–24 lata i 40,1% osób 65+.

Źródło: rp.pl, pap.pl, businessinsider, 14.08.2023

Coraz bardziej globalny polski rynek pracy. Kto zastąpi Ukraińca?

Niedobór pracowników nęka m.in. branżę HoReCa, rolnictwo, budownictwo i przemysł. Zapotrzebowanie na pracowników z zagranicy zgłasza też branża elektroniczna, spożywcza, automotive i e-commerce. W tym kontekście wielkie nadzieje pokładano w uchodźcach. Lecz choć polskie władze szybko zapewniły im dostęp do rynku pracy, a na mocy wojennej specustawy zatrudniono już 900 tys. Ukraińców, w ostatnich miesiącach nasilają się ich wyjazdy na Zachód. Głównie do Niemiec i Holandii, gdzie oferowaną są im lepsze warunki. Wakaty, do obsadzenia których trudno jest dziś pozyskać nie tylko Polaków, ale i Ukraińców coraz częściej wypełniają pracownicy z egzotycznych rynków. Obserwuje się np. szybki wzrost liczby pracowników z takich państw, jak Kenia, Tunezja czy Indonezja. Jeśli chodzi o pracowników z Azji, tylko około 20% z nich dostaje wizę. Dla części firm wyzwaniem mogą być ich oczekiwania – zarobki rzędu tysiąca dolarów netto wraz z zapewnionym zakwaterowaniem.

Źródło: rp.pl, money.pl, rp.pl, 16.08.2023; [businessinsider](https://businessinsider.com), 17.08.2023

Osoby z niepełnosprawnością wnoszą do zespołu wiele dobrego

W lipcu 2023 r. firma SW Research przeprowadziła, na zlecenie firmy rekrutacyjnej Job Impulse, badania na temat podejścia do pracowników z niepełnosprawnością. 63,2% ankietowanych uważa, iż osoby z niepełnosprawnością wnoszą do firmy inny, ważny punkt widzenia. Badani wskazywali też na ich empatię (61,8%), otwartość na różnorodność (61,4%) oraz zaangażowanie (60,1%). Jednak nie wszyscy pracodawcy z otwartością podchodzą do zatrudniania osób z niepełnosprawnością. Jako przeszkody ankietowani wskazali: strach przed tym, że takie osoby sobie nie poradzą (60,6%), obawy o mniejszą produktywność (59,5%) oraz brak udogodnień w firmach, takich jak np. winda w budynku (56,8%). Prawie 1/3 respondentów odpowiedziała, że decydującym czynnikiem jest nieznamość przepisów, praw i obowiązków osób z niepełnosprawnościami. W Polsce jest ponad 3 miliony osób z orzeczoną niepełnosprawnością, de facto może być ich dwa razy więcej. Z danych GUS wynika, że w końcu 2021 r. w 198,4 tys. przedsiębiorstwach zatrudniających 10 osób i więcej pracowało w sumie 337 tys. osób z niepełnosprawnością, głównie w firmach oferujących pomoc w zakresie usług administrowania i działalności wspierającej (30,3%).

Źródło: pulshr.pl, 14.08.2023

Mózgi przedsiębiorców są inaczej zbudowane. Zaskakujące wyniki badań

Badanie naukowców belgijskich (z wykorzystaniem rs-fMRI) wykazało, że przedsiębiorcy, w porównaniu z równolegle badanymi menedżerami, mają lepszą łączność między prawą półkulą (związaną z elastycznością poznawczą) a przednią korą przedczołową (kluczowy region dla wyborów eksploracyjnych). Wyniki opublikowane w czasopiśmie "Entrepreneurship Theory and Practice", sugerują, że przedsiębiorcy mają większą elastyczność poznawczą, umożliwiającą im efektywne przechodzenie między eksploracją a eksploatacją, co jest równowagą kluczową dla sukcesu.

Źródło: rp.pl, 17.08.2023

9 polskich uczelni na Liście Szanghajskiej

Listę Szanghaską, ranking najlepszych szkół wyższych na świecie, zdominowały uczelnie z USA – w pierwszej dziesiątce jest ich 8. Za najlepszą uczelnię na świecie został uznany Harvard University, w Europie – University of Cambridge (4. miejsce). Najwyżej notowane polskie uczelnie w tym rankingu to: Uniwersytet Jagielloński i Uniwersytet Warszawski. Oprócz nich na liście znalazły się: Akademia Górniczo-Hutnicza w Krakowie, Uniwersytet Medyczny im. Piastów Śląskich we Wrocławiu, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Politechnika Gdańska, Warszawski Uniwersytet Medyczny, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, Politechnika Warszawska.

Źródło: gov.pl, pap.pl, 16.08.2023; dzienniknaukowy.pl, 17.08.2023

Inwestycje

Ostatni odcinek ViaBaltica w Warmińsko-mazurskim oddany do ruchu

12 sierpnia br. został udostępniony ostatni z fragmentów Via Baltica w woj. warmińsko-mazurskim – odcinek S61 od węzła Ełk Południe do miejscowości Wysokie (węzeł Kalinowo) o długości około 23 km. Inwestycję zrealizowano przy wsparciu środków unijnych z Instrumentu „Łącząc Europę” (CEF). Droga ekspresowa S61 będzie przebiegać przez trzy województwa: mazowieckie (19,5 km), podlaskie (ok. 134,3 km) i warmińsko-mazurskie (66,4 km). Obecnie trwają jeszcze prace przy budowie ostatniego w woj. podlaskim odcinka S61 – od węzła Łomża Zachód do węzła Kolno (12,9 km), stanowiącego obwodnicę Łomży.

Źródło: gov.pl, 12.08.2023; funduszeuropejskie.pl, 14.08.2023; dziennik.pl, 16.08.2023

Innowacyjność

Z martwych much biodegradowalny plastik i nie tylko

Podczas spotkania Amerykańskiego Towarzystwa Chemicznego zaprezentowano odkrycie dotyczące możliwości wykorzystania martwych much do produkcji biodegradowalnego plastiku. Pomysł opiera się na założeniu, że owady będą zjadały odpady z tworzyw, a następnie same będą surowcem do produkcji tworzyw. Z produktów pochodzących od much stworzono już wcześniej hydrożel, który może wchłoniąć 47-krotność swojej wagi w wodzie w ciągu zaledwie jednej minuty. Produkt ten mógłby być stosowany w glebie pól uprawnych w celu zatrzymywania wody powodziowej, a następnie powolnego uwalniania wilgoci podczas suszy.

Źródło: pap.pl, 16.08.2023

Mydło z przerobionego plastiku

Naukowcy z Uniwersytetu Stanowego i Politechniki w Wirginii (Virginia Tech) odkryli metodę przekształcania polietylenu w kwasy tłuszczowe, główny składnik mydła – poinformował "The Guardian". Jedną z zalet metody jest to, że działa na tworzywach sztucznych trudnych do recyklingu. Została również zaprojektowana tak, aby można ją było przystosować do użytku w warunkach przemysłowych.

Źródło: pb.pl, 12.08.2023

Lody waniliowe na bazie plastiku. Przełom w gastronomii?

Pierwsze na świecie lody na bazie plastiku poddane recyklingowi to zasługa włoskiej projektantki i zespołu brytyjskich naukowców. Nie jest to pierwszy tego rodzaju eksperyment, lecz nikomu jak dotąd nie udało się stworzyć czegoś podobnego. Lody teoretycznie nadają się do spożycia. Jednak ze względu na fakt, że powstały na bazie zupełnie nowej substancji będą przedmiotem dalszych badań i, jak na razie, nikt nie może ich spróbować. Innowacyjny produkt jest pracą dyplomową w ramach kursu „Materiały przyszłości” w renomowanej londyńskiej szkole artystycznej Central Saint Martins (projekt „Guilty Flavours”). Za swój projekt autorka otrzymała grant na dalsze badania nad możliwościami przetwarzania plastiku na jadalne substancje.

Źródło: cyfrowa.rp.pl, 17.08.2023

Zrównoważony rozwój

NABE otworzy drzwi do środków na zielone inwestycje

Przedstawiciele państwowych spółek energetycznych podpisali w Ministerstwie Aktywów Państwowych dokumenty określające kluczowe warunki zbycia na rzecz Skarbu Państwa ich aktywów węglowych, które wejdą do Narodowej Agencji Bezpieczeństwa Energetycznego (NABE). NABE będzie największym wytwórcą energii elektrycznej w Polsce, odpowiedzialnym za ok. 50% produkcji energii elektrycznej i zatrudniającym ponad 25 tys. osób. NABE nie będzie już inwestować w rozbudowę konwencjonalnych elektrowni. Powstanie agencji zapewni w przyszłości skoordynowanie długofalowego harmonogramu wyłączania poszczególnych bloków węglowych.

Źródło: gov.pl, 10.08.2023, teraz-srodowisko.pl, 14.08.2023

Będziemy dopłacać miliardy do spalania lasów

Przyjęta 17 sierpnia br. nowelizacja ustawy o OZE zakłada ponad 11 mld zł publicznych środków do 2045 r. na rozwój technologii odnawialnych. W katalogu promowanych rozwiązań znalazły się instalacje biomasowe, co w opinii ekspertów oznacza finansowanie emisyjnego i szkodliwego dla lasów paliwa. Zgodnie z ustaleniami raportu „Lasy do spalania” ([raport do pobrania na pracownia.org.pl](http://raport.do.pobrania.na.pracownia.org.pl)) znaczna część biomasy spalanej w polskich zakładach energetycznych stanowi pierwotna biomasa drzewna czyli taka, która została pozyskana w lesie bezpośrednio na cele energetyczne.

Źródło: klimat.rp.pl, 18.08.2023

Papier toaletowy ze słomy – pomysł na walkę z kryzysem klimatycznym?

Tradycyjny papier toaletowy ma policzone dni użytkowania, gdyż – aby zaradzić kryzysowi klimatycznemu – UE ma promować papier toaletowy ze słomy. Celem jest ochrona zasobów naturalnych i zmniejszenie emisji CO₂ o co najmniej 35% do 2030 r. Produkcja papieru z wykorzystaniem słomy wymaga mniejszych nakładów energii i wody w porównaniu z włóknami pozyskiwanymi z drzew. Papier toaletowy ze słomy ma taką samą miękkość i wytrzymałość jak papier tradycyjny – zapewniają źródła w Brukseli, na które powołuje się portal eEconomista.

Źródło: dlahandlu.pl, rp.pl, regiodom.pl, 16.08.2023